

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v trestní věci obžalovaného R. M., nar. XXXXX v XXXXX, při veřejném zasedání konaném dne 20.11.2014, *t a k t o* :

K odvolání obžalovaného **R. M.** se podle § 257 odst.1 písm.d) trestního řádu **zrušuje** rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 26.8.2014 sp.zn. 5T 73/2014 v celém rozsahu a podle § 307 odst.1 trestního řádu se trestní stíhání obžalovaného pro skutek uvedený v obžalobě Okresního státního zastupitelství Plzeň-město ze dne 19.5.2014 sp.zn. 1 ZT 645/2013, spočívající v tom, že obžalovaný měl v Plzni dne 9.9.2013 kolem 13.19 hod. jako řidič nákladního dodávkového automobilu zn. Volkswagen Crafter, r. z. XXXXX, při couvání po vozovce Lipové ulice ve směru od křižovatky ulic Pod Všemi svatými – Lipová do ramene Lipové ulice, v rozporu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, zakazujícím každému řidiči ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vyjíždění n pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání, v důsledku čehož zachytil chodce F. M., nar. XXXXX, pohybujícího se v prostoru Lipové ulice, který po pádu zůstal pod zadní částí vozidla a při tom utrpěl zranění spočívající v nitrolebním krváčení, otřesu mozku, zlomeninách obličejových kostí, žeber, pánve, levé stehenní kosti, poranění nervové pleteně u pravé horní končetiny, kdy v důsledku poúrazové komplikace - septického stavu při splývajícím hnisavém zánětu plic došlo dne 22.12.2013 k úmrtí F. M.,
a kvalifikovaný jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku,

p o d m í n ě n ě z a s t a v u j e .

Podle § 307 odst.3 trestního řádu se stanoví zkušební doba v trvání **dvou (2) roků**.

Podle § 229 odst.1 trestního řádu per analogiam se poškozená Vojenská zdravotní pojišťovna ČR se sídlem v Praze 9 – Libni, ulice Drahobejlova č. 1404/4, IČ 47114975, odkazuje s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem citovaným ve výroku tohoto usnesení byl obžalovaný R. M. uznán vinným, že v Plzni dne 9.9.2013 kolem 13.19 hod. jako řidič nákladního dodávkového automobilu tov. zn. Volkswagen, typ Crafter, reg. zn. XXXXX, při couvání s tímto vozidlem po vozovce ulice Lipová ve směru od křižovatky ulic Pod Všemi svatými a Lipová do ramene ulice Lipová, v rozporu mimo jiné s ustanovením § 5 odst. 2 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), zakazujícím každému řidiči při couvání ohrozit chodce, při vědomí omezeného rozhledu z kabiny vozidla do prostoru za tímto vozidlem tomuto prostoru nevěnoval dostatečnou pozornost a nezajistil bezpečné provedení tohoto manévru ani pomocí jiné způsobilé a náležitě poučené osoby, v důsledku čehož došlo ke střetu zadní části obžalovaným řízeného vozidla s chodcem poškozeným F. M., nar. XXXXX, který se nacházel za tímto vozidlem v prostoru Lipové ulice, na kterého obžalovaný vozidlem najel tak, že se poškozený ocitl zaklíněný pod tímto vozidlem, následkem čehož poškozený utrpěl zranění spočívající v

nitrolebním krvácení, otřesu mozku, zlomeninách obličejových kostí, žeber, pánve, levé stehenní kosti, poranění nervové pleteně u pravé horní končetiny, jež si vyžádalo jeho okamžité lékařské ošetření a hospitalizaci od 9.9.2013, v jejímž průběhu byl v důsledku těchto zranění upoután na lůžko a následně v důsledku poúrazové komplikace - septického stavu při splývajícím hnisavém zánětu plic došlo dne 22.12.2013 ve 14.30 hod. k jeho úmrtí.

Toto jednání okresní soud kvalifikoval jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst.1, odst.2 trestního zákoníku a uložil obžalovanému podle stejného paragrafu trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání dvaceti měsíců, jehož výkon mu za použití § 81 odst. 1 a § 82 odst.1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání dvou roků.

Dále okresní soud uložil obžalovanému podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu dvou roků a konečně uložil obžalovanému povinnost podle § 228 odst. 1 trestního řádu zaplatit na náhradu škody Vojenské zdravotní pojišťovně České republiky částku ve výši 1.112.711,- Kč.

Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání, které zdůvodnil prostřednictvím své obhájkyň. Obžalovaný poukazuje na to, že podle jeho názoru nelze přehlédnout, že velkou měrou se na zavinění dopravní nehody podílel i poškozený, který přecházel vozovku v místě, které k tomu nebylo vůbec vhodné, neboť za vozidlem nemohl mít žádný rozhled. Zdůrazňuje se, že obžalovaný vede dlouhou dobu řádný život a každý den stále myslí na situaci, ke které došlo, tedy na uvedenou nehodu a těžko se s ním vyrovnává. Navíc v podstatě téměř každý den projíždí stejným místem, tedy místem dopravní nehody.

V další části odvolání se zdůrazňuje, že již v rámci přípravného řízení navrhl obžalovaný, aby bylo postupováno podle § 307 trestního řádu s tím, že ve svém návrhu prokázal splnění všech zákonem stanovených podmínek. Okresní soud se ovšem tímto návrhem vůbec nezabýval a ani v odůvodnění rozsudku se s ním nijak nevypořádal.

Pokud by i odvolací soud byl toho názoru, že v tomto případě postup podle § 307 trestního řádu není možný, pak žádá obžalovaný, aby odvolací soud pečlivě zvážil trest, který byl soudem prvního stupně uložen. Zejména obžalovaný namítá, že nesprávně byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu dvou let, neboť tento trest znamená ztrátu jediné výdělečné činnosti obžalovaného, což s sebou může přinést velmi negativní důsledky. Připomíná se, že obžalovaný od roku 2000 se živí jako dopravce sám bez jakýchkoliv zaměstnanců, neboť tyto si nemůže dovolit a řidičské oprávnění je pro něho tak nezbytnou podmínkou výkonu této činnosti. Ve svém věku by obžalovaný obtížně sháněl jakékoliv jiné zaměstnání a tím se dostane do situace, kdy nebude schopen nejen živit svoji rodinu, ale ani hradit stávající závazky a reálně by mu pak hrozil i osobní bankrot. Navíc je jisté, že ani po uplynutí případného trestu zákazu činnosti nebude moci opětovně navázat na předchozí práci pro stejnou firmu, neboť ta by si za něho musela najít náhradu a místo by mu nebylo již vráceno.

Proto v závěru odvolání obžalovaný navrhuje, aby odvolací soud buď trestní stíhání podmíněně zastavil ve smyslu § 307 trestního řádu a stanovil přiměřeně dlouhou zkušební dobu nebo aby při zrušení výroku o uložených trestech znovu rozhodl tak, že obžalovanému uloží trest odnětí svobody v kratší době trvání i s kratší lhůtou podmíněného odkladu, neuloží tedy trest zákazu činnosti a současně Vojenskou zdravotní pojišťovnu České republiky odkáže s uplatněným nárokem na občanskoprávní řízení.

Když Krajský soud v Plzni jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst.1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroků z napadeného rozsudku, stejně jako řízení, které mu předcházelo, přihlížející přitom k vadám, které jsou v odvolání vytýkány, a poté, co si doplnil dokazování aktuálními osobními výkazy k obžalovanému, stejně jako i aktuální zprávou o náhradě škody, dospěl k následujícím závěrům.

Především je třeba konstatovat, že soud prvního stupně provedl bez procesních vad dokazování v rozsahu, který odpovídá ustanovení § 2 odst.5 trestního řádu s tím, že další důkazy nebyly navíc ani stranami trestního řízení navrhovány. Na základě takto řádně provedených důkazů pak zjistil okresní soud v podstatě správně skutkový stav věci a jednání obžalovaného také správně kvalifikoval, když zdůvodnil jak otázku porušení důležité povinnosti uložené podle zákona, tak i otázku smrtelného následku, včetně příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaného a vzniklým následkem. V tomto směru lze v podstatě odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku, avšak s tou výhradou, že ve skutkové větě, stejně jako ve skutkové větě obžaloby, nebylo uvedeno nic ve vztahu k tomu, jakým způsobem se po vozovce pohyboval poškozený, dnes již zemřelý F. M.. Touto skutečností se ovšem okresní soud pak vcelku podrobně zabývá v odůvodnění napadeného rozsudku, kde dochází k závěru, že existují v podstatě dvě varianty, jak došlo ke střetu osobního automobilu obžalovaného s chodem a konstatuje pak, že i když nebyl přesně prokázán způsob střetu a mohlo tedy jít ze strany poškozeného o jisté spoluzavinění, nic to nemění na tom, že rozhodující vinu na samotném střetu vozidla s poškozeným nese právě obžalovaný. Poté okresní soud poukazuje na ustanovení § 24 odst.2, odst.3 a § 5 odst.2 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., stejně pak i jako ustanovení § 5 odst.1 písm.b) a § 4a téhož zákona.

Okresní soud tedy připouští možnou spoluvinu zemřelého poškozeného pana M., avšak konkrétněji se jí nezabývá a proto je třeba připomenout, že vzhledem k důkazní situaci nelze samozřejmě vyloučit ze strany poškozeného porušení ustanovení § 54 odst.2 zákona č. 361/2000 Sb., podle kterého mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příježdějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Tolik citované ustanovení zákona o silničním provozu.

Přitom v dané věci byla důkazní situace taková, že střet vozidla obžalovaného s chodcem neviděl nikdo, ani obžalovaný a poškozený později zemřelý pan M. se k této otázce také nikdy nevyjádřil, což vyplývá i z výpovědí jeho příbuzných, tedy jeho manželky a jeho syna, kteří jej navštěvovali v nemocnici, ale o této otázce se s ním nikdy nebavili. Pokud jde o svědky na místě nehody, nikdo ze svědků střet neviděl a z protokolu o nehodě vyplývá, že směr chůze nebo způsob přecházení chodce nebyl zjištěn, nebylo zjištěno přesně ani místo střetu a jediná objektivní stopa, která se týká této nehody, je tratoliště krve označená číslem 1 na plánu místa dopravní nehody. Pokud jde o další stopy, a to na vozidle obžalovaného, byly tam zjištěny otěry špíny na pravých bočních dveřích nákladového prostoru a dále otěr špíny u kliky zadních dveří, avšak nelze samozřejmě tvrdit, že tyto otěry souvisí s dopravní nehodou.

Z výše uvedeného je podle názoru odvolacího soudu zřejmé, že vzhledem k zásadě presumpce nevinu a z ní vyplývajících pravidla v pochybnostech ve prospěch obžalovaného je nutno připustit, že poškozený se svým chováním na nehodě podílel zásadním způsobem a

že tedy nelze rozhodně vyloučit, že spoluvina ze strany poškozeného byla minimálně poloviční, ne-li větší.

Na druhé straně ovšem odvolací senát má za to, že nelze dojít k závěru o nevině obžalovaného, a to s ohledem na ta ustanovení zákona o silničním provozu, na která správně poukazuje soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku, když s těmito závěry je třeba se ztotožnit a doplnit, že obžalovaný jako řidič měl samozřejmě dané situaci věnovat větší pozornost, měl být opatrnější a především měl ve větší míře sledovat pravou část vozovky, kde byla právě zaparkovaná auta a poté vedle nich chodník. Na druhé části vozovky Lipové ulice totiž chodník nebyl, takže pohyb chodců bylo možno předpokládat právě především z pravé strany, kde navíc bylo zaparkováno, jak to uvádí obžalovaný, a jak to vyplývá i z fotodokumentace, rovněž rozměrnější vozidlo podobné vozidlu obžalovaného, a to Fiat Ducato. Obžalovaný měl vynaložit větší opatrnost i proto, že v uvedené ulici nedaleko odtud je i restaurace, takže samozřejmě pohyb chodců v tomto místě byl povinen předpokládat. Jeho neopatrnost pak spočívá i v tom, že sám na dotaz soudu uvedl nejen, že neměl v činnosti blikáče, což samozřejmě zákon neukládá, ale že ani před započítím couvání netroubil, tedy nepoužil zvukový signál. Použití tohoto signálu rovněž zákon neukládá, avšak bývá to dobrým zvykem za situace, že automobil není vybaven jiným akustickým zařízením, neboť tento akustický signál je důležitý právě pro ostatní účastníky silničního provozu a zejména pro chodce, které upozorňuje, že vozidlo se pohybuje nestandardním způsobem, tedy dozadu.

Z těchto důvodů tedy má odvolací soud za to, že zavinění obžalovaného na předmětné dopravní nehody a tím i zavinění ve vztahu k fatálnímu následku, tak jak to bylo jinak zdůvodněno soudem prvního stupně, zde existuje, byť je třeba připustit, jak bylo již konstatováno, zásadní zavinění ze strany poškozeného chodce, který mohl vejít do dráhy couvajícího vozidla zpoza zaparkovaných vozidel.

Pokud jde o aplikaci § 307 trestního řádu, je správná výtka uplatněná v odvolání obžalovaného, že tento postup byl navrhován již v přípravném řízení a také u soudu prvního stupně a že okresní soud se s touto variantou, tedy s použitím uvedeného odklonu v trestním řízení v odůvodnění napadeného rozsudku vůbec nezabývá.

Přitom podmínky uvedené v § 307 odst.1 trestního řádu jsou podle názoru odvolacího senátu nepochybně splněny. V daném případě došlo ke spáchání přečinu, obžalovaný se od počátku k jednání doznává a učinil také kroky směřující k náhradě škody, tj. oznámil věc pojišťovně, a jak zjistil odvolací soud u pojišťovny Kooperativa, ta již částečně plnila ve vztahu k Vojenské zdravotní pojišťovně, a to zálohou ve výši 300.000,- Kč. Navíc obžalovaný je osobou, na kterou je třeba hledět jako na osobu netrestanou, když jeho poslední odsouzení je z roku 1989 a je tedy starší 25 let. V místě bydliště nemá obžalovaný žádný záznam o přestupku a od zaměstnavatele je velmi kladně hodnocen, a to jako jeden z nejlepších pracovníků. Přitom u tohoto zaměstnavatele pracuje již čtrnáctým rokem.

Pokud jde o pozůstalé po poškozeném panu M., vyplývá pak ze spisu, že pojišťovna Kooperativa těmto osobám, tedy manželce zemřelého poškozeného a jeho dvěma dětmi, již plnila, když u každého z dětí šlo o částku 240.000,- Kč, u manželky pak o částku 265.000,- Kč, tedy včetně pohřebního, a Kooperativa uhradila i právní zastoupení ve výši 69.696,- Kč.

Pokud jde o evidenční kartu řidiče, tak z výpisu, který si opatřil odvolací senát a který je datován 5. listopadem tohoto roku vyplývá, že obžalovaný má řidičské oprávnění již od

roku 1980, respektive od roku 1983. Aktuální stav jeho bodového hodnocení je pět bodů a má celkem 12 záznamů o přestupcích. K těmto 12 záznamům je třeba však připomenout, že dva z nich jsou z osmdesátých let minulého století, jeden se pak týká odsouzení soudem Plzeň-město z roku 1989, když toto odsouzení je již více než 20 let zahlazeno. Pět záznamů je pak z roku 2007 a týká se bagatelních přestupků, které byly řešeny na místě blokovými pokutami od 100 do 300,- Kč, kromě přestupku z ledna 2007, kdy byla uložena bloková pokuta 1.000,- Kč za překročení rychlosti v obci, avšak tato rychlost byla překročena pouze o 4 km/h.

Z roku 2008 jsou evidovány dva přestupky, z nichž jeden se týká nezapnutých bezpečnostních pasů a blokové pokuty ve výši 100,- Kč a druhý pak porušení ustanovení § 4 písm.b) zákona č. 361/2000 Sb., což je obecné ustanovení týkající se povinnosti řídit se pokyny policisty a pravidly provozu na pozemních komunikacích s tím, že v tomto případě byla uložena pokuta 2.500,- Kč. V roce 2009 byl pak postižen obžalovaný za přestupek ve smyslu § 6 odst.1 písm.a) citovaného zákona, tedy opět za nezapnuté bezpečnostní pásy a bylo to řešeno blokovou pokutou ve výši 100,- Kč. Pokutou ve stejné výši pak byl řešen stejný přestupek i v dubnu roku 2013 a konečně poslední přestupek je evidován v listopadu 2013, kdy šlo o překročení rychlosti v obci o 15 km/h a bylo to řešeno blokovou pokutou ve výši 500,- Kč.

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že nejzávažnějšího přestupku se dopustil obžalovaný v listopadu roku 2013, kdy překročil výrazněji povolenou rychlost v obci. Ostatní přestupky jsou jednak bagatelního charakteru a jednak od jejich spáchání uplynula doba mnoha let. Za situace, že obžalovaný řídí denně motorové vozidlo, když minimálně je zjištěno, že jako autodopravce se živil již od roku 2000, má odvolací soud za to, že nelze obžalovaného označit za řidiče, který soustavně porušuje důležité předpisy týkající se provozu na pozemních komunikacích a tím, že by ohrožoval významně ostatní účastníky silničního provozu. Jak bylo již konstatováno, závažnější je z 12 evidovaných přestupků pouze poslední přestupek z listopadu loňského roku.

Za této situace dospěl tedy odvolací senát k závěru, že jsou splněny všechny podmínky pro odklon ve smyslu § 307 odst.1 trestního řádu a proto bylo postupováno podle § 257 odst.1 písm.d) trestního řádu a k odvolání obžalovaného byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen v celém rozsahu a jeho trestní stíhání pro skutek uvedený v obžalobě Okresního státního zástupce Plzeň-město bylo podmíněně zastaveno.

Vzhledem k tomu, že došlo k fatálnímu následku, stanovil pak odvolací soud ve smyslu § 307 odst.3 trestního řádu maximální zkušební dobu, a to v trvání dvou roků.

Jelikož se k trestnímu řízení řádně a včas připojila Vojenská zdravotní pojišťovna ČR a doplněným dokazováním před odvolacím soudem bylo zjištěno, že její nárok hradí sice pojišťovna Kooperativa, avšak zatím byla uhrazena pouze záloha ve výši 300.000,- Kč, musela být tato zdravotní pojišťovna odkázána s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, když postup ve smyslu § 307 odst.4 trestního řádu nepřicházel v úvahu.

Poučení: I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro

nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni dne 20.11.2014

JUDr. Eduard Wipplinger, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Poláková